

VII. évfolyam

8. szám

1933 április hó

Szerkesztőbizottsági tagok :

Baja	Vargity Klára IV. éves
Baja	Bali Vendel V. éves
Budapest I. ker.	Csáki Imre V. éves
Budapest II. ker.	* * *
Budapest VI. ker.	Salvator intézet
Budapest IX. ker.	Balatonyi Irén V. éves
Csurgó	Horváth József V. éves
Debrecen	Gulyás Anna III. éves
Dombóvár	Merényi Kató V. éves
Eger	Kolossváry Katalin V. éves
Eger	Inczédy Gyula IV. éves
Esztergom	Michalik Ernő V. éves
Győr	Németh Ferenc V. éves
Jászberény	Müller Ottó V. éves
Kalocsa	Faludy Márta V. éves
Kalocsa	Baksa György V. éves
Kiskunfélegyháza	Kirner Gyula III. éves
Kisvárdá	Kádár Edit V. éves
Kőszeg	* * *
Kőszeg	Bokis Zoltán V. éves
Miskolc	Sulyan László IV. éves
Nyiregyháza	Naményi Gizi II. éves
Nyiregyháza	Kazár Gábor IV. éves
Pápa	Bösze Imre V. éves
Pápa (Ranolder int.)	* * *
Pécs	Graf Ernő V. éves
Sárospatak	Horpácsy Nándor V. éves
Sopron	Mikó Emma V. éves
Szeged	Ruzicska Edith IV. éves
Szeged	Koczka Árpád V. éves
Székesfehérvár	Kucsera Zsuzsanna II. éves
Veszprém	Kiss Aranka V. éves
Zalaegerszeg	Szalai Edit III. éves

Kérjük a többi intézetet is, hogy a szerkesztőbizottsági tagok nevét szerkesztőségünkbe minél előbb szíveskedjenek beküldeni.

A kiadásért és szerkesztésért felelős: Horváth B. Kristóf.

F 482

MAGYAR
TANÍTÓJELÖLTEK LAPJA

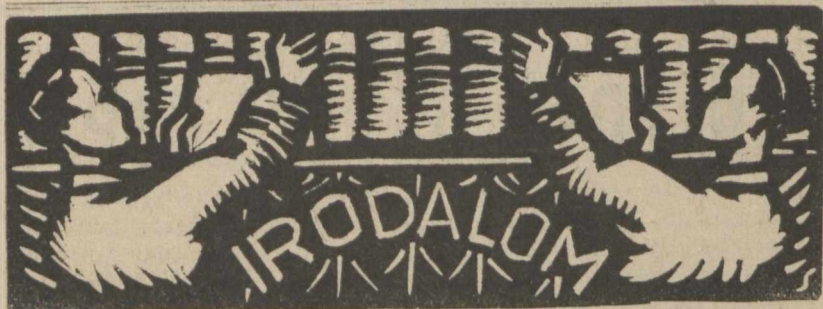
MEGJELENIK MINDEN HÓNAPBAN JULIUS ÉS AUGUSZTUS KIVÉTELÉVEL

ELŐFIZETÉS: EGÉSZ ÉVRE 2 — P. EGY SZÁM 20 FILL.	FŐSZERKESZTŐ: IFJ. VADÁSZ ZOLTÁN TÁRSSZERKESZTŐ: GASZÓ ISTVÁN	SZERKESZTŐSÉG: KIR. KATHOLIKUS TANÍTÓKÉPZŐ INT. UJSZEGED.

Néhány szót...

Zúgó tapsvihár tombolt az önképzőköri gyűlésen, amikor befejezte felolvasását az egyik fiú. Örömmel gratulált mindenki az ujdonsült írónak, akinek ez az elbeszélés volt első bemutatkozása a kör előtt. Eddig senki sem ismerte benne ezt a képességet, most mindenkit meglepett vele és mindenkit tapsra készítetett az elismerés. Csak azután, amikor csend lett, mikor a megvitatás és dicsérés folyt, megszólalt valaki: — Vajjon tényleg ő írta? Mindenkinek szeget ütött a fejébe ez a kérdés. Hát csalódás lenne? Várakozó arcok tekintenek a tapstól fellelkesített, kipirult felolvasóra: „Nos, te mit felelsz?” Öntudatosan védekezik a feltevés ellen és az egész kör előtt igazolni akarja magát. Kéri tehát az engedélyt arra, hogy hasonló munkákkal szerepelhessen máskor is.

Hány ilyen fiú van közöttünk, akiknek lelke kincsekkel ékeskedik, de nem mernek vele bemutatkozni, félnek a kritizálóktól, félnek attól, hogy félreértik őket. Lapunkban segítségére vagyunk minden kezdő — és tudjuk érzékenylelkű — testvérünknek. Ha gyengébb is a munkája buzdítjuk, szíves irányítást adunk és ha már látunk munkájában értéket közöljük, hogy ezzel is buzdítsuk. Sokan azzal kezdik levelüket: „Ne haragudjatok, hogy zavarlak benneteket...” vagy: „Bocsássatok meg, hogy munkátokat nehezítem...” Pedig mi akkor örülünk igazán, amikor minél több nehéz, munkával terhelt levelet kapunk, amikor azt látjuk, hogy dolgoztok és csiszoljátok lelketek értékes kincsét még értékesebbé. Szükségtek van a széppel való foglalkozásra! Hivatástok követeli tőletek az egyszerű gyermeki lélek szeretetét és azt hogy hozzá kifinomult kézzel, értő lélekkel közeledjete. Csak úgy tudjátok megérteni annak apró megrezdüléseit. Ne féljete a közönytől, az a munkát kerületek, kényelmesek tábora. Ne sajnáljátok a munkát, értékes eredményei nektek szereznek tiszta örömet. Hivatástokra készültök, amikor tollat forgattok. Hivatástok pedig minden téren erős embert kíván. Dolgozzatok, használjátok ki ifjuságotok lelkesedését, lendületét. Munkátokat örömmel várjuk és egy akarattal dolgozunk veletek. (Gaszó)

Odaát . . .

Kávási Ferenc IV. éves, Jászberény

— Induljunk! — szolt Béla. — Még egyszer, Matyi! Nehogy valami maflaságot csinálj és bajt zúdíts a fejünkre. Mindig figyelj rám! Tudod, jó, ha összetartunk. Én már ismerem a helyzetet. Itt kedvelik a leányok a magyar fiúkat.

— Nekem mindegy, hogy kedvelik-e, vagy nem. Én úgyis hódítani fogok ma éjjel — vágott közbe a vékonydongájú Matyi, nyakkendőjét igazítva.

— Fogd be a pampuládat! Ugyan, ki lesz az a szerencsétlen, aki beléd gabalyodna? Figyelj csak, folytatom. Ez az előny nem tetszik ezeknek a beduinképű oláhkamaszoknak, kik mindenáron magyar lányt szeretnének. Ezért résen kell lennünk, Gyerünk!

Elindultak. Matyi megszólalt.

— Te, Béla, alig három napja vagyunk itt, de az én gyomrom máris émelyeg ettől a sok borzalomtól! Ezek a jött-mentek hogy garázdálkodnak itt!

— Végre! Csakhogy tőled is hallok már valami okosat! Bizony, ez rettetes! Még három napig maradhatunk itt s ki tudja, mit kell még addig látnunk és tapasztalunk!...

Matyi nem várta meg a végét, közbeszolt:

— Nem értem, a nagynénéd minek néz bennünket, hogy anyyira félt? Igaz, nem tudja, hogy védekezni is tudunk, hogy a zsebünk sem üres. Majd megmutatom én, hogy ki a legény a csárdában.

Odaértek. A mulatóban — bámulatukra — cigányok muzsikáltak, még pedig csárdást.

A teremben a karcsú, bájos magyar lánykák tündököltek a bevándorolt kormos oláhok között.

Táncoltak. Általános feltűnést keltettek. Béla delitermetű, finom arcvonású fiú, Matyi pedig vékony, hosszú s állandóan mosolyog. Sűrűn váltották őket. Olykor fenyegető pillantásokat vetettek rájuk, amiket Matyi vigyorogva fogadott.

Béla figyelmeztette is néhányszor.

— Ne vigyorogj mindig! Látod, hogy csak dühösíted őket. Matyi nem tágított. Ki bírja tovább — gondolta.

Béla egy rózsásarcú kislánykát forgat. Néha susognak is. A

leány szomorú, bánatos. Ritkán mosolyog s mosolygásában benne van egy ifjú nyíló élet minden fájdalma, keserősége.

Matyi is vígan bokázik egy — szerinte — illatos rózsaszállal. Most az egyszer ő a hódított.

Pirkadt. A csillagok félénken ragyogtak. A sáppadt hold ravasziul pislogott, s szinte kajánul vigyorgott le három gyanútlanul haladóra, kik nem vették észre, hogy utánuk oson valaki a sötétben.

Béla a bálból kísérte hazafelé azt a bánatos arcú kislányt s Matyi is ott volt. De az ő gondolata az illatos rózsaszál közelében járt, kit ott hagyott Béla parancsára. Nem engedte, hogy elhagyják egymást.

A lány most is szomorú volt, de azért kedves. Vigasztalták.

— Mikor jönnek már értünk? Mikor szabadítanak meg ezektől a vadállatoktól? — kérdezte a leány s szeméből egy forró könnyesepp gördült alá.

— Nemsokára itt leszünk. Közéleg már az idő, amikor Csaba unokái felett felragyog az öröm napja s ránk mosolyog a madárdalos tavasz — szavalta Béla.

— Képzeld, Piroska — így hívták a leányt — jövő ilyenkor már én is önkéntes leszek s rá egy évre pedig már őrmester — mondta Matyi, megzavarja az ünnepélyes beszélgetést.

Béla hátulról oldalba lökte, mire elhallgatott.

A lopódzó már a hátuk megett volt. A leány ösztönösen hátratekintett s lábai gyökeret vertek. Tudta, érezte, hogy az oláh bíró fia, a gögös oláh legény féltékenykedni fog. Ő volt. Jobb kezében valamit idegesen szorongatott. Minden kertelés, bevezetés nélkül előreugrott s Bélába akarta döfni rövid, fanyelű bicskáját.

A lány elrántotta Bélát. A legény vad kiáltással a levegőbe hasított.

Matyi oldalt szökkent. Most, hogy az oláh háttal volt feléje, előkapta zsebéből a rézveretű boxert és egy szempillantás alatt — mielőtt az hátrafordulhatott volna — fejbecsapta.

A várt hatás meglett. Elégedetten mustrálta a földön elterülő ellenfelét, a mind jobban homályosuló hold fényénél.

A leány megrémült.

— Meneküljenek — rebegte.

A két fiú összenézett, majd Matyi megszólalt hűsködve:

— No, ezt a három napot még kihúzzuk, ha mindennap le is kell ütünk egyet-egyet a sok közül.

— Nem maradhatnak itt! Ha megtudják, hogy maguk... — elcsuklott a hangja — az egész oláhság jönni fog és... és végük! Menjenek!

— Bizony, Matyi, mennünk kell, még pedig azonnal!

— Azt már nem! Nem gondolod, hogy minden búcsúzkodás nélkül itt hagyom a... azt a mennyei...

— Ne menyeizz most! Sokkal fontosabb, hogy ép bőrrel kerüljünk haza.

Matyi meghunnyázkodott. Szíve türelmetlenül döngette a falakat belülről.

— Elmegyünk — kezdte Béla bánatosan s hangja remegett — de aggódom, hogy a legény megbosszulja...

— Nem! Bolondul utánam. Egy csábító mosollyal mindent elintéztek. Csak menjenek. — És hamiskásan mosolygott a leány.

Meleg kézszorítással és »a boldog viszontlátásra« kedves mondatával váltak el. Alig mentek néhány lépést, Matyi visszakiáltott:

— Nehogy elfelejtse átadni Kovács Bözsikének, amit mondtam!...

— Nem, nem! — csengett a lány hangja.

*

A nagynéni az ágyban hánykolódott, nem tudott aludni. Megrémülve hallgatta a natalokat, de nem marasztalta őket. Jól tudta, mit jelent.

Könnyezve vált meg kedves vendégeitől.

Robogtak a hajnali szürkületben kerékpárjaik kísérteties fényével.

Délután két óra tájban megérkeztek a határhoz, hol éppen az a határőr volt szolgálatban, aki átengedte őket. Torzonborz külszerű, gyanakvó tekintetű.

— Mi az fiatal urak? — szólította őket magyarul. — Ilyen korán? Hisz még ráértek volna.

— Elég baj az nekünk, hogy jönnünk kell. Levelet kaptunk, hogy édesanyám nagyon beteg — válaszolta Béla meghatódottan, de határozott hangon, az előre megbeszélt mondkákat.

Átjutottak. Nagyot szippantottak a friss, szabad magyar levegőből.

Matyi is jól érezte már magát. Nem rettegett az üldözéstől, meg is szólalt büszkén:

— Azt sajnálom, hogy azt a csavargót csak egyszer ütöttem meg, talán azóta már ki is heverte.

Aztán leverten, mély sóhajjal hozzátette:

— No, meg azt a piros rózsaszálat...

Béla, mintha nem is hallotta volna, megilletődéssel nézett a magasban lengő magyar zászlóra és áhítattal rebegte:

— Adja Isten, hogy minél előbb értük mehecsünk, feltörjük bilincseiket... még mielőtt a bíró fia kényszerítené, hogy... — a többit már csak gondolta s két keze fenyegetően öklölszorult.

Béri

Balog

Ádám...

Bocsári T. Géza

V. éves, Budapest

Béri Balog Ádám!
Hová lett a néped?

Kacagányos vitéz,

Sárosi vezéred?

Hová lett a régi

Kuruc tündérialom?

Az édes szabadság

Szép Magyarországon.

Szép Magyarországon.

Vitéz Horthy Miklós!

Nagy ősök utóda.

Kapj fel gyors lovadra!

Csendüljön a nóta.

Hogy valóra váljon

Az a régi álom;

Lesz megegyeszer ünnep:

Nagymagyarországon.

Nagymagyarországon.

Miért léptem tanítónői pályára?

Levél-töredék.

Szathmáry Erzsébet V. éves, Budapest

Olvastam kedves soraidat, Máriám... vártam és tudtam, hogy e csodálkozó kérdést találok benne. »Hogy lehet az, hogy Te képzőbe mentél és nekem erről sohasem tettél említést?« A mi kis gimnázista diákszobáinkban mindig az érettségi, az egyetem szerepelt, Te most képzőbe mentél, — kis tudatlan, csacsi gyermekekkel fogsz fáradni, vesződni, — mi jó van ebben, mi szép?« Ne tégy szemrehányást, Máriám, hogy e tervemről nem beszéltem Neked, de nem is tehettem volna, mert én magam gondoltam rá legkevésbé. Leírok Neked most mindent, hogy úgy láss szívedben, mint valamikor régen.

Talán emlékszel még arra a szomorú borús estére, az utolsó esténk, amit az intézetben együtt töltöttünk. Ott ültünk a nyitott ablaknál és néztük a sötét, felhős eget. Az én szemem könnyes volt s Te kérdezted, hogy mi bánt? Kimutattam a felhős égre, arra az egy csillagra, ami a sötét égbolton ragyogott. Látod, — mondtam — édesanyám halála óta ilyen borús, sötét az én életem is, csak egy csillagom van, a kis öcsém. De jaj, onnan lentől hatalmas felhő jön s én úgy félek, hogy eltakarja csillagom!... Azóta hét év telt el. Az a nagy sötét felhő ijesztő gyorsasággal jött fel, eltakarta, elvette életem halványfényű csillagát.

Ott feküdt fehér ágyacskájában, lázban égő szemmel a kis öcsi. »Nagy Isten, ne vedd el tőlem, nem lesz célja, nem lesz értelme életemnek, ha ő meghal. Neked akartam e kis emberpalántából szép nemes növényt nevelni, hagyd itt nálam, ne vedd el tőlem!« Ott álltam ágyacskájánál, lelkemben határtalan kétségbeeséssel. Talán... az életemet is képes lettem volna odavetni, minden gondolkozás nélkül. A lázas kis beteg akkor felnyitotta szemét. A tekintete engem keresett és a lázas fényben csillogó szemek beszélni kezdtek, — vagy talán a jó Isten hajolt le hozzám, hogy megvigasztaljon. Nem tudom! Csak néztem a kis szemet és olvastam csillogásából. — A szem beszélt és én hallgattam: »Most én elmegyek pedig nagyon szeretlek! Itt fogsz maradni egyedül, de nem szabad kétségbeesned. Te nagy feladatra vagy hívatva, a te életednek van értelme, lesz célja! Én elmegyek, letűnik csillagom, de neked a jó Isten sok csillagot, sok fénylő gyermekszemet, sok drága gyermeklelket ad. Ne ess kétségbe, ne légy szomorú, csak gondolkozz, hogy lehetne legtöbb értelme életerednek, hogy tehetnél legtöbb jót, hogy lehetne legtartalmasabb életered?« A gyermekszem beszélt, vagy csak én gondoltam, hogy ezt mondja. Néztem a kis beteg arcát, szegény szenvedő kis arcát. Ó, hogy tud már egy gyermek is szenvedni! Most felnyíltak a cserepes kis ajkak s halkán, panaszos sóhajként tört ki a szó: »Mama, mama.«

Még egyszer hálás szeretettel, biztatóan csillant felém a szeme, azután örökre lecsukódott...

Őcsike meghalt és nekem itt kellett maradnom. Miért? Ó, miért?... Eleinte nagyon szomorú, kétségbeesett voltam. Azután mind többet gondolkoztam azon, amit a gyermekszemből utolsó estén kiolvastam: »Én elmegyek, de neked a jó Isten sok gyermeklelket ad.« Ettől kezdve kerestem a gyermekek társaságát, lejártam a szegény kis majori iskolába. Észrevettem, hogy szükségem van a gyermekekre, mert csak ők tudnak felvidítani, köztük tudok csak igazán boldog lenni. Így határoztam el, hogy tanítónő leszek.

Mária, ne mondd, hogy ez a pálya nem szép. Aki meg tudja érteni, hogy mit jelent ez a szó: »tanítani«, az azt is tudja, hogy milyen szép, szent feladat ez. Azért leszek tanítónő, mert napról-napra nagyobb hivatást érzek tanítani. Jézushoz, az Ő karjaiba vezetni sok-sok gyermeket. Milyen jó lesz majd szeretni, megérteni őket. Együtt kacagni az apróságokkal, — vagy megsimogatni, megvigasztalni a fájó gyermeklelkeket, — mint azt a költő mondja:

„S ha látsz közöttük rútat, rongyosat,
Gyermeki arccal búbanatosat,
Ismerd meg benn a korán szenvedőt
S öleld magadhoz és csókold meg őt!“

Ó, hogy várom már, hogy taníthassak, — de addig is gyűjtök magamnak sok kincset, mert a tanítónőnek adni kell. Adni kincseket szívéből, lelkéből, tudásából. Hinteni kell szívéből a szeretet piros rózsáit, lelke fehér liliomait és a tudás értékes gyémántjait. Adni kell magából sokat, — mindent! Ezért jöttem képzőbe, ezért leszek tanítónő. S én érzem, Máriám, hogy ha Őcsikét nem vette volna magához a jó Isten, soha sem értemtem volna ezt meg. Az Úr jár előttem, követem és meg nem állok! Dolgozni fogok szüntelen, teljesítem, szent feladatomban:

»A vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!«

Nem érttek meg ...

Horváth Lajos III. éves, Budapest

Nem érttek meg ti engem,
Nem értitek vajdó lelkem.
Hogy mért száll gondolatomban
Oly csapongva, oly vakon.

Nem tudjátok meg soha,
Hogy vágyódásimnak mi oka,
Ha néha sir a lelkem
Mi fáj mi bánthat engem.

Temetett világ vagyok,
Hol az ősi, hatalmas romok
Küzdő munkára hívnak,
Teremtő munkára hívnak.

S nagy az én akarásom,
Amikor alkotni akarom,
Álmaim, de a kevés
Erőm is de sokszor elvész!

... Az önmagával küzdőt,
Ősi romok közt eltévelygőt,
Aki önmagát sem érti:
Ti hogy' tudnátok ért'ni?

Gusztí

Szentlászlói János III. éves, Győr

Hazaengedte a gyerekeket. Fölvette kabátját, aztán kilépett az ajtón s megindult a kertek alatt hazafelé. Arca piros volt, szeme csillogott. Maga is érezte vérének melegét, amint ott lüktetett arcán. Könnyűnek érezte lelkét, meg volt elégedve magával.

Csendes hálát sóhajtott fel a magasba és boldogan nézett fel az őszi ég halvány kékjére. Szépnek látta a világot. A hegyoldal fáinak pompás színkeveréke, az őszi ragyogású napsugár, a tarkalombú fák közül kikandikáló fehérfalú, zöldzsalus házacskák, a templom felől hullámzó harangcsilingelés, mind-mind olyan szép volt előtte.

A mai napja megint jól ment el. Fáradott sokat, de nem hiába, a gyerekek nagyon jók voltak és tudtak. Hogy ragyogott a szemük, mikor beszélt nekik a szeretetről. Milyen kedvesen számoltak be eddigi szeretetükről. Milyen boldog is volt, mikor látta azokat a jóra, szeretetre kész, elhatározással teli kis emberarcokat. Boldog volt, ha visszagondolt az iskolába. A gyerekek és a jól elvégzett munka öröme felvidámította, beragyogta életét.

Odébb megmozdultak az orgonabokrok és egy viruló lány-szépség ugrott ki eléje és belekarolt. Most már az apai érzésektől is bővülve haladt kis háza felé. Felesége már tálalva várta őket. Milyen boldog is volt. Őt mindenki szerette. A gyerekek az iskolában, a faluban az emberek. Lánya eléje siet, felesége is csókkal fogadja.

Ebéd után szép csendesen beszélgettek. Minderről.

— Jónapot kívánok tanító úr! — köszönt be a postás. — Meghoztam az ujságot!

— Adjon Isten! Na, mi ujság Józsi bácsi?

— Sietek, de hát... Emlékszik a tanító úr arra a huncut Gusztira? Mindég olyan jókedvű volt.

— Gusztira? Csak nem a Feri bácsi fiára gondol?

— De biz' arra.

— Emlékszem, emlékszem. Jó gyerek volt. Most, ha jól emlékszem, Pesten van. Katona. Az apja mondta.

— Az biz' a.

— Mi van vele?

— Sietek, no de elmondom. Hát, hogy a Gusztí, a Gusztí gyilkos!

— Micsoda? A Gusztí?

— Biz' a Gusztí. Azt a kocsmárost gyilkolta meg, amelyikről az ujságok írtak. De sietek. Ott van az ujságban, csak tessék elolvasni. Isten velük tanító úr!

Megnézte az ujságot. Ott volt. Tagadhatatlan, a Gusztí, az öreg Kab fia volt. Az hát. Oda adta az ujságot feleségének. Maga

elé nézett. A Gusztit látta, azt a jókedvű gyereket. Alig tíz évvel ezelőtt még ő is ott ült az iskolában. Az ő arca is ragyogott, mikor a szeretetről beszélt neki. És a Guszti, a Guszti gyerek most gyilkolt.

Az asszonyszemélyek a régi emlékekről beszéltek, a Guszti gyermekkorából. Hallgatta egy darabig, aztán, mikor zörögtek a tányérok, fölkelt. Bement a belső szobába. Leült íróasztalához és ráhajtotta fejét. Szomorú keserűség tört ki lelkéből. »Ó, hát ennyit ér az én fáradságom, hát így fogamzik meg a gyermek lelkében az a sok jó mag, melyet beléje vetek? Vagy nem beszéltem, nem tanítottam eleget a jóra? Istenem, Te látod a lelkemet, én mindent megtettem.« És amikor felnézett és látta íróasztalán a megfeszített Mestert, megnyugodott. Hisz Krisztusnak, a Nagymesternek is mennyi-mennyi tanítványa bukik el és hánynak lelkében ésik kösziklára a nagy Krisztus nagy igéje: Szeresd felebarátodat, mint tennen magadat!

Szappanbuborék

Melcher Hugó III. éves Eger

Mert ilyen az élet. Szappanbuborék. A tavasz. A szerelem. Meg minden. Az ilyen magamfajta kölyökélet is. Mindig színesebb lesz. Tarkább lesz és jaj, szétpukkan és nem marad meg belőle semmi. Egy szappanos vízcepp, amitől a lányok félnek, mert foltot hagy a ruhájukon! Csatangolni az utcán. Cél nélkül. Egy-egy kislánv ablaka alatt megállni mámoros, diákos fejjel. Kölyökszokás. Éjtszakákat átlumpolni és szomjazni, éhezni az álmot, a boldogító, édes, buta szunnyadást. Mámorherceggel parolázni. Lányok kezét rózsalevélnék hinni, szívüket aranynak, szemüket gyémántnak, szavukat igaznak! Cigánymuzsikás füllel harangszót hallgatni. Forró, lázas, vágyó szájjal imádkozni. Aztán párnák közé bujni, sírós szemmel, elcsukló torokkal. És sírni, meg nevetni, de nem tudni, miért. Aztán csak nevetni, mindig. Nem gondolni a szomorú dolgokra. Pedig a nagy dolgok mind szomorúak és a szomorú dolgok szépek. Felemelt fejjel imádkozni. Örök göggel nézni mindenkire, akit Isten boldogabbá tett, mint őt. Büszke lenni a szenvedésre, az élet mostohaságára, a boldogtalanságra. És várni, könnyes nevetéssel, hogy férfi legyen belőle, a kölyökből, a gyerekből.

* * *

Ivánka szeméből a nagy székely hegyek csillogtak elő. Meg a kék ég. A székely ég. Amely sehol nem olyan szép, mint ott. Náluk. Ahol minden más. A lányok szeme, a lányok szája. A mosolygásuk. Minden, minden. A lányok szeme bánatos. A lányok mosolygása bánatos. És mégis olyan bolondító, babonás.

Ivánka ugyanolyan idetévedt, sírósszemű székely gyerek volt, mint a többi. Ő is azt mondta, hogy anyácska. Meg lovacska. Virágocska. Rózsácska. Mint a többi. Őneki is épp úgy fáj a lányok

bolondos, víg tekintete, mint a többinek. A lányok huncut szája. Pajkos mosolya. Azt hitte, hogy sohase lesz szerelmes, egy ilyen bolondos kis »ideges« teremtésbe.

De egyszer csak jött egy lány. Lassan jött. Puhán. Macskamódra. A szeme titokzatos volt, mint a májusi est. És csak ott volt. Ott. Ivánka bánatos szívében, amit a jó Istenke csak azért teremtett olyan nagyra, hogy minden székely gyerek bánata elférjen benne.

Ránevetett Ivánkára. A lány szeme tele volt igérettel. Tavaszszal. Holnappal. Jövővel. Boldogsággal.

A kislányt Ibolykának hívták. Ivánka belenézett a szemébe. A Csíki hegyeket látta benne. Meg a Marost. Szamost. Pedig a kislány az Alföldről jött. (Néha olyan jól esik, ha az ember hazudik magának. Becsapja magát. Mennél nagyobb hazudik, annál boldogabb lesz.) Ibolyka is visszanézett és ő sem a székely bánatot látta Ivánka szemében. Ő délibábos eget, nagy-nagy ringó mezőket látott. Aztán azt hitték, hogy ők teljesen egyformák.

Ivánka lassan elfelejtette a harmatos szemű székely lányokat. És azt hitte, hogy megtalálta Erdélyt. Ibolyka szemében.

Ostoba semmiségeket mondtak egymásnak. Ivánka tovább kutatta Ibolyácska szemében a székely hegyeket. A hangjában erdélyi harangszót. Ibolyka meg tovább kereste a délibábokat.

Az életben sok a hazugság. Meg az ellentét. És az ellentétek kézenfogva járnak. A fény az árnyékkal. A szerelem a gyűlölettel. A boldogtalanság a boldogsággal.

— Látod, Ivánka, holnap utazom. Itt voltam. Most elmegyek. Ne felejts el!

Ivánka kétségbeesetten kereste a csíki hegyet. A kislány szemében. Az erdélyi harangszót. A vánszorgó, bánatos erdélyi harangszót. A kislány hangjában. De nem találta. Mert a kislány mindig csak nevetett. A vonat is zakatolt. Olyan csúnya utálatos hangon. A kislány hiába kereste a délibábot Ivánka szemében. A délibáb eltűnt. (Csak addig tartott, míg a piros kis szívében kapácsolt a szerelem. Csókbárdal, bókbárdal, döngetni Botondként szívbizánc piros kapuját; ez a mi dolgunk. És míg kopogunk a piros kapun, addig találnak a szemünkben délibábot. Meg ki mit akar.)

Ibolyka fellépett a vonatra. Valaki ránézett. És a kislány megint megtalálta a délibábot két fekete szemben.

Ivánka végig nézett a hosszú, fényes, ezüstös síneken. A két hosszú szalag a messzeségben összecsókolózik.

Aztán Ibolyka ezalatt megtalálta a ringó mezőket is.

Ivánka tovább nézte a síneket. Mintha elvált volna a két ezüst szalag.

A vonat fütyült. Aztán elszaladt. Nevetve zakatoltak a kerekek. Hahaha. Kat-kat. Hahaha. Hahaha. Kát-kát.

Egy kis fehér zsebkendő sokáig lobogott. Aztán összefolyt minden. Ezüst sínek. Arany álmok. Szívárványhidak.

És Ivánka úgy érezte, hogy férfi lett. És a csíki hegyek megint a legszebbek a világon. A székely lányok bánatos szeme megint a legszebb a világon.

* * *

Mert a kölyökből akkor lesz férfi, mikor az élet — talán éppen tavasszal; mámoros, könnyes-kacagásos, csókos-öleléses bolduláskor — először megpofozza.

Olyan jó itt a Földön . . .

Hoffer József III. éves, Pécs

Olyan jó itt a Földön élni ;
ragyogó szemű apróságnak
olyan jó meséket mesélni,
s hátat mutatni a világnak.

Olyan jó a fehér márványba ;
— lelkekbe — vézni Krisztus-arcot.
Szemekből könnyet kitörölni,
Jól megvívni a földi harcot.

Olyan jó csendes őszi estén
Elfáradva pihenni térti
Isten ölébe. Föld rögére
nyugodt örömmel visszanézni.

Eötvös József báró nevelési elvei „A nővérek” című regényében

Imregh Lajos V. éves, Eger

Regényíróink egyik legjelesebbje Eötvös József báró. Regényei tele vannak mély elmélkedésekkel, az élet legfontosabb kérdéseiről, a szerint, hogy mi képezi regényének alapeszméjét.

Regényei közül a tanítót leginkább »A nővérek« című regénye érdekelheti, mert ez pedagógiai regény. E regény alapeszméje az, hogy boldogságunk nem anyagi jólétünktől, hanem az életre való helyes neveléstől függ. Az elkényeztetett grófkisasszonynak: Margitnak és az egyszerű származású, de helyesen nevelt Mariskának a sorsát tárja elének Eötvös József báró annak szemléltetésére, hogy csak az életre nevelt ember tud szilárdul állani az élet megpróbáltatásaiban.

Eötvös József báró nevelési irányelveit regénye egyik főszereplőjének: Farkas Máté plébánosnak a szájába adja, aki tanácsadója az Ormosy grófi családnak addig is, míg a gróf él, de még fokozottabb mértékben a gróf halála után, amikor az özvegy grófné nagyon sok dologban, de leginkább leányának: Margitnak nevelésében az öreg plébános tanácsaira szorul.

Eötvös József báró azokban a párbeszédekben fejti ki nevelési elveit, amiket az öreg plébános az özvegy grófnéval folytat leányának nevelése tárgyában.

A regény alkalmat ad a nevelés elveinek a gyermekkortól az ifjúkorig való kifejtésére.

Eötvös József báró fő nevelési elve, hogy a gyermeket hagyjuk meg gyermeknek, az ifjút pedig ne tartsuk távol az élettől. E fő nevelési elveit meggyőzően fejtegeti, lényegileg a következők szerint:

A gyermek elevenségét elnyomni nem szabad, mert abban csak a gyermekben túláradó életerő nyilatkozik meg. Akinek gyermekkorában nem engedték, hogy gyermek legyen, aki csupa józanság és életbőlcsesség miatt nem volt valósággal ifjú, az nem lesz soha olyan, aki érdemes a férfiú névre.

Mindig károsan hat a gyermekre, a nálánál sokkal idősebbek társasága. A gyermeknek kortársai társaságára van szüksége és a kortársak társaságát idősebbek soha sem pótolhatják; akkor sem, ha az idősebbek magukat a gyermekkel egy színvonalra akarják állítani, mert ez esetben az eredmény többnyire az, hogy a gyermek, kinek valóságos gyermekek társaságára volna szüksége, valóságos férfit sem lát maga körül. A gyermeknél semmi sem pótolhatja a hasonló korúak társaságát. Ez a társaság a legkedvezőbb a gyermeknek úgy értelmi, mint jellembeli és kedélybeli kifejlődésére.

A kortársaitól elzárt, magános gyermek korának boldogságát csak félig ismeri és ritkán fejlődik egészségesen.

E nevelési tételt remek hasonlattal teszi érthetővé Eötvös József báró, amikor azt mondja, hogy a legtöbb ép fa az erdővágásban hasonló korú csemeték között fejlődik ki, míg a magánosan álló fácska, bár látszólag szabadon terjesztheti ágait, minden gond és ápolás mellett ritkán tartja meg épségét.

Eötvös József báró nevelési elveinek fejtegetése során az elkényeztetésnek a nevelésre közismerten rossz hatásáról is említést tesz és az elkényeztetést a legnagyobb hibának tartja, melyet nevelésnél elkövethetünk. E hiba veszélyesebb, ha erkölcsi, mintha csak testi tulajdonságainkra hat. Ki gyermekkorában csak szerető embereket látott maga körül, kinek minden kívánságát teljesítették, kit úgy neveltek, hogy, mikor az életbe lép, csalódva érzi magát, az nem sok szerencsére számíthat az életben. Jó, ha idejében tudomást szerzünk arról, hogy e világon olyan emberek is élnek, kik nem szeretnek bennünket. Ha a gyermeket elkényeztetjük, vagyis megkíméljük minden körülmények között a keserüségektől, a keserüségből annál több marad későbbre.

Az elkényeztetés nevelési hibáit meggyőzőbben nem is lehet kifejezni Eötvös József báró most leírt fejtegetéseibenél.

Eötvös ellene van a gyermekeknek elvek és szabályok szerint való nevelésének is, mert a gyermeket életrevalóvá csak az élet által lehet nevelni és mentül különbözőbb hatásoknak tesszük ki a gyermeket, annál inkább várhatjuk, hogy a gyermek fejlődése ferde és egyoldalú nem lesz.

A gyermeket meg kell tanítani, hogy mindenben mértéket tartson, ezt pedig túlságba vitt engedékenységgel soha sem ér-

hetjük el, Kinek senki sem parancsol, az bizonyosan magának sem fog tudni parancsolni. A gyermeket rá kell szoktatni az engedelmisségre. Az a nevelési rendszer, mely szerint azt, amit a gyermeknek parancsolunk, neki előbb megmagyarázzuk, képtelenség. A gyermeket okoskodás nélküli engedelmisségre és kötelességérzetre kell megtanítani.

További és már az ifjúkorra vonatkozó elve Eötvösnek az, hogy az életet nem a könyvekből, hanem csak az emberek körében lehet megtanulni. Egy nap alatt, melyet emberek körében töltünk, — úgymond — többet tanulunk az életről, mintha egész könyvtárakat olvasunk keresztül.

Övni kell az ifjút attól, hogy ábrándozóvá váljék; éppen azért az ifjúnak szórakozásra, gondolatait irányító tárgyakra van szükség, s e célból is jó, ha az ifjú nem tartja magát távol a világtól.

Ha Eötvös József bárónak a fentiekben vázlatosan ismertetett nevelési elveit vizsgáljuk, el kell ismernünk, hogy elvei a helyes, célszerű nevelés egyedüli eszközei, melyeket úgy a szülői, mint az iskolai nevelésben követni kell, ha eredményt akarunk elérni.

Gyenge önbizalom

Bangha Kálmán IV éves, Győr

A közeli templom órája már régen elütötte a nyolcat. Figura úr régi, kopott kabátja gallérját feltúrva, elkésve siet a hivatalba.

— Elaludtam, a kutya-fáját! Mit szól majd a főnököm? Na, talán még nem lesz bent az öreg — vigasztalta magát. Valami rossz balsejtelemtől szorongatva lépett be az irodába. A főnök már ott volt.

— Már megint elkészt!... Ezt nem tűröm!... Tovább így nem mehet!... Sajnálom uram, de nem használhatom Önt. El van bocsájtva!

Dühöngött a potrohos főnök, miközben kimondta a halálos ítéletét.

Figura Frigyes azt sem tudta, hogy hogyan, de mégis kijutott az utcára. Szemei előtt izzó tűzkarikák üzték, kergették egymást. Végre kábultan, elfásúlva dőlt le egyik kávéház kis márvány asztalkája mellé.

Elvonult előtte a sötét, reménytelen jövő vigasztalan, szürke képe és... csúnya, nagyon csúnya, férfiatlan dologra határozta el magát. Est... két rohanó, izzó, félelmetes szempár... zúgás... fájdalom... sötétség és... és... semmi...
*

Száll az alkony. Esteledik. Egyre sötétebb lesz... Az elhagyott kis város külső utcáin, eltompult aggyal, zúgó fejjel, remegő, fázó testtel magános alak tántorog az elhagyott vasuti töltés felé. Arnyéka élesen kirajzolódik a fehérre meszelt kis házikók falain, a sápadtan pislákoló gázlámpák halovány fényénél.

Ott távolabb a vasúti híd, halványan pislákoló lámpái kacérkodnak az egyre sűrűbb sötétséggel.

A híd előtt alig pár száz lépésre megáll a támolygó alak. Áll és vár. Ki tudja, hogy mire? ...

Az éjben elvesző, tompán elhaló fütty ... Messze az állomásról most indul ki a gyors. Lassan, büszkén pöfög ki a pályaudvarról, hogy később majd egyre örültebb, vadabb tempóval vágjon bele a sötét bizonytalan éjtszakába.

Az elhaló, tompa füttyre valaki megremegett a kis vasúti híd előtt, künn a városszélén. Az a valaki most lassan, kényelmesen, mintha csak odahaza az ágyba feküdne, lefekszik a havas, jege-sedő, hideg sínpárra.

Szemeit becsukva vár ...

Egyszer csak feje alatt a sínpár dübörögni kezdett. Fáradt, révedező szemeivel felpillantott s a két izzó szempár már csak alig pár száz méternyire volt tőle ...

Agya örülten zakatolt. Felmerült előtte édesanyja sápadt, szenvedő arca és valahogy mégis szépnek találta e pillanatban a világot. Visszatért újra belé az életkedv.

Felugrott és futni akart, de nem tudott. Egyik lába a híd előtt óvatosságból elhelyezett segédsín közé szorult, sehogyan sem tudta beszorult lábát kiszabadítani. Kétségbeesetten kiabálni és ingetni kezdett.

A fűtő, aki éppen a szeneskocsin foglalatoskodott, véletlenül észrevette a vonatlámpák halvány fényárjában kétségbeesetten ingetető alakot, beugrott a mozdonyba és teljes erejéből fékezni kezdett. A fékezés nem egészen sikerült. A mozdony hőekéje felkapta a szerencsétlent és jó néhány métert magával hurcolta, de csodálatos véletlen folytán semmi baja sem történt.

A vonat megállt. Az utasok közt pánikszerű rémület tört ki. A mozdonyvezető káromkodott, csak a fűtő érzett valami végtelenül jóleső bizsergést a szíve körül.

Egyik utas, aki nem vesztette el fejét a kavarodásban, a vonat előtt eszméletlenül heverő férfihez sietett. Hóval dörzsölni kezdte, hogy visszanyerje eszméletét. De Figura Frigyes nem a dörzsöléstől, hanem attól az óriási, nyomasztó robbanástól tért magához, amely e pillanatban a levegőt megrázkódtatta.

Mindenki a robbanás irányába nézett s valamennyien szinte egyszerre mélyen felsóhajtottak.

— Felrobbant a vasúti híd! — tört fel a kiáltás az ijedtségtől összeszűkülő torkokból.

— Ha a vonat meg nem áll, a híddal együtt mi is a levegőbe repülünk — mondta a kalauz.

Az utasok most már könnyes szemmel, hálásan néztek az éledző, de félig fagyott, elgyötört, feldúlt arcú emberre.

— Fel akarták robbantani a vonatot. — Ez volt az általános és egyhangú megállapítás.

Szárnyalt a hír... Másnap a robbanás színhelyén egy cédulát találtak, amelyet a meghiusult merénylet elkövetői hagytak ott, ezzel a felírással: »A kommunizmus nevében!«

*

Következő nap az ujságok óriási hasábokon foglalkoztak a meghiusult merénylettel. Figura a szenzáció központja lett, róla írtak legtöbbet, némelyik lap még a fényképét is hozta.

Két hétre a szenzáció után az egyik lap a következő hírt hozta:

»Mint két hete írtuk, sok ember hálás lehet annak a fiatal-embernek, aki szerencsétlen elhatározása folytán, mellyel elakarta dobni életét, százakét mentette meg. Figura Frigyes a halál torkából visszajött az életbe. A kegyetlen sors kaján játéka után megbékélt vele. Rámosolygott a szerencse, ugyanis az állásnélküli Figura úr a Máv. egyik irodájában állást kapott és 500 pengőt, jutalom fejében.

Szeresd felebarátodat...

Molnár Mária III. éves, Győr

Szép nyári délután volt. A nap forró, perzselő sugarai rávetődtek a spalettákra és azok rései között behatoltak a leányszobába s pajkosan játszadoztak Évike aranyhaján. Egyedül volt. Elgondolkodva nézte a játszai napsugarat. Gondolatai valahol messze jártak. Eszébe jutottak az elmúlt év kedves emlékei. Az idei izgalmas év, a képesítő és búcsúzkodás... Majd a jövőbe gondolt. Vajjon, mit hoz a jövő? Tele jószándékkal, tele vággyal és reménységgel kezdte meg új életét.

Most még nem volt messze a diákélettől és mégis elfelejtett minden mást, csak a jó oldalait látta. Szeretett volna még egyszer a zöld padokban ülni. Eszébe jutott minden kedves emléke és úgy érezte, hogy most egyedül van. Hiányoztak a rózsarcú kis barát-nők. Majd egy szentbeszéd jutott eszébe, amely a felebaráti szeretetről szólt. S amint ezen végig ment, kissé megnyugodott. Most már nem gondolt arra, hogy egyedül van. Hiszen minden embert, aki az új életében körülveszi, szeretnie kell, mint felebarátját. Szeretni, nagyon fogja szeretni azokat, a maszatos kis csöppéseket, akikkel ezelőtt bizony nem nagyon szívesen foglalkozott. Napsugara lesz az iskolának és szeretettel neveli az apró kis csemetéket. Így gondolkodott Évike a jövője felett és még ezt tette hozzá: »Segíték szenvedő felebarátaimon és alamizsnát adok a szegényeknek!« Itt elakadt gondolkodása. Kinyitotta a spalettákat és megrengve nézett ki az ablakon.

Talán tovább is elábrándozott volna, ha egy szomorú kép ki nem zökkenti abból. Nem hitt szemeknek. Egy fiatal, de fájdalomtól meggörnyedt férfi vonszolta magát a ház felé és térdéből patakzott a vér. Biciklijé összetörtén hevert az úton. Évike nem tudta, mihez kezdjen, meg sem mert moccanni. Mit csináljon ő az-

zal az idegen emberrel? Majd hirtelen eszébe jutottak az órák, melyen az első segélynyújtásról tanultak. Most hirtelen felugrott és sietett az idegen felé, hogy az első segélynyújtásban részesítse. Nem gondolt most másra, csak arra, hogy az idegen fájdalmát enyhítse. Erősen és biztosan nyujtotta karját támaszul. Leültette egy székre és gyorsan munkához látott. Egyikük sem szólt semmit. Az idegen szó nélkül türte a fertőtlenítő maró hatását. Csak nagy barna szemeit húzta összebb. Évike gyors kezekkel hamar végzett a kötözéssel. A férfi nem tudott szólni, csak nézte azt az aranyos fürtű kisleányt, akit a gondviselés küldött a segítségére. Egy hosszú, sokat mondó pillantással búcsúzott... Lassú léptekkel ment tova. A lába már nem fájt annyira, de belül fájt, sajgott és nyugtalanul dobogott a háborgó szív, amelybe örökre bevésődött egy kedves leányarc...

*

Egy hosszú, nehéz, gondterhes év múlt el azóta. Évike most is azon a helyen ült, de most csak arra a felejthetetlen, kedves napra gondolt. Nem tudott szabadulni attól a szomorú két szemtől. Mindig előtte volt. Hogyan is volt? Igen... igen..., már emlékszem. Ő jött fáradtan, véresen és én... én..., Nem..., én csak a kötelességemet teljesítettem. Nem vagyok hibás, hiszen minden ember felebarátom, akiken segíteni kötelességem. Így mentegette magát a fehér házikó kicsike lakója.

Mindig szívesen gondolt ő erre a napra és az idegenre, de ma valami felébredt benne, ami nem hagyta nyugton. Csak még egyszer nézhetnék bele szomorú szeméibe — mondta vágyódva. Észre sem vette, hogy a szeme könnyes és mereven figyeli a poros országutat. Érezte, tudta, hogy el kell jönnie... Most egy kis madárka szállt Éva rózsafájára, az abla alá s mintha csak azt csicsergette volna: »Visszajövök hozzád!...« S valóban. Az álma beteljesült. A távolban meglátta a »kedves idegent«, aki most már bátran közeledett feléje és hozott ismét egy fájó sebet, amelyet csak Éva gyógyíthat be egy »igen« szóval... A kis madárhoz most odarepült a párja és kedves csicsergéssel ültek félre egy fehér rózsabokorra. Éva pedig örömtől sugárzó arccal suttogetta maga elé: »Szeretem... nagyon szeretem... »felebarátomat«!...

A Mária-szobor

Gallai Rezső V. éves, Esztergom

Hallgató szent áhitattal
alkonybibor vonja be
a templomot.
Imádkozni, szöke kislány,
aranygyönggyel bús szemedben,
ma téged is, lám, elhozott
a szeretet.

Ahogy ott térdelsz a padban,
és halványsárga arccal
imádkozol;
kiterjeszti rád két kezét
ragyogó fehérben
a Mária-szobor.

Összeolvad a két szelid szempár...
csupa panasz gyengéd tekinteted.
... De mosoly önti el lassan arcodat...
szivedbe megbocsátást lehelt
a végtelen istenanyai szeretet.

† Barát János

Az éltető, napsugaras tavaszi szél fekete zászlót lobogtat a nyíregyházi tanítóképző ormán. Március tizenötödikén, a szabadság ünnepén, az életrefakadás hajnalán ravatalon fekszik iskolatársunk: Barát János III. éves.

Ott sötétlik a nemzetiszín zászlók erdejében a halál lobogója. Mellünkön a magyar kokárda, sapkánk feketével bevonva.

Hihetetlen. Két héttel ezelőtt még itt volt köztünk. Daliás termete, egészségben viruló arca, már csak emlékünkből él.

Szomorodott szívvel kísérvük utolsó útjára. Lelke velünk van. Itt lebeg köztünk. Ő is hallja Beethoven és Wagner szomorú fönsséggel szárnyaló gyászindulóját, hallja, amint felbúg az énekkar:

»Mert a sírok éjszakája
Őt nem adja vissza már.«

A fekete, kemény rögök dörömbölve, ostromolják a fehér korporsót. Lassan eltompul a kongás és előttünk friss virággal borított sír domborodik.

Barátunk, iskolatársunk, emléked örökké élni fog köztünk!
Isten veled!... Isten veled!... (k. g.)

A szegedi kir. kath. tanítóképző V. éves növendékei már második éve hitelszövetkezeti tanfolyamot is végeznek. A tanfolyam heti egy órával be van állítva az órarendbe, az egyik tanár az előadó. Az órákon megtanulják a hitelszövetkezetek alakításának, fennállásának módját és szabályait, stb. Az intézetben megalakult gyakorló hitelszövetkezetben gyakorlati úton szerzik meg a szükséges ismereteket. Husvét táján az O. K. H. budapesti kiküldötte, mint elnök és egy ugyancsak O. K. H. kötelékébe tartozó szegedi bizottság előtt vizsgát tesznek. A sikeresen elvégzett tanfolyamról hitelszövetkezeti oklevelet kapnak a hallgatók.

Megjegyzés. Hír-rovatunk részére fokozottabb érdeklődést várunk a szerk. biz. tagoktól; ne csak ígéretet kapjunk.

Tanítójelölt testvérem! Veled, vagy nélküled?!

A KAPU.

Hát ez a kapu, mint mindenki tudja, egy hol kisebb, hol nagyobb hézag, rendszerint a kerítésen, vagy a lyuk nagy házakon s ezt a hézagot időnként betámasztják deszkával, amin üveg is lehet. Sokféle kapu van. Egyik fajta a vaskapu. Ez lehet vasból is, de kivételesen kő is alkothatja, mint ezt ott látjuk, ahol a Duna kifolyik az országból. Van más Vaskapu is. Van olyan kapu is, amit igen megnéznek, úgy elbámúlnak rajta, a szemlélő csak áll és lágy érzelmek keletkeznek benne, de olyan lágyak, ... arra gondol, hogy a régi kapu zöld volt és ez nem zöld ... mert ez az »újkapu« Szép kapu is van. Ez a kapu különösen szép este, ha süt a hold ... remek szép, s ha nem süt, érdekesen szép, mert ehhez a kapuhoz a belső oldalon hozzátartozik egy szöke-koronás fej. ... ide a kiskapuba a prepák járnak.

Van a kapunak félfája, s a kapufélfa különböző érzelmeket kelthet bennünk. Az intézeti kapufélfáról a gyászos szeptemberi bevonulás jut eszünkbe, az V. évesek mégis szeretettel vesznek majd búcsút tőle pár hónap múlva, egyik-másik meg is öleli, különösen bankett után, — hajnalban. Persze, most nem arra a kapufélfára gondolok, aminek Barátki nekirugta a tizenegyes büntetőt s ezért csak 2:0 a magyar—cseh, pedig 3:0 is lehetne.

Bár a kaput betámasztják, azért még gyakran igen szellős, az epedő pillantások átjárják, csak az ember nem mehet ki rajta, mert a betámasztott rész kulcsra jár. Ilyenkor nótával vigasztalja magát a prepa: »Rácsos kapu ...« Most ne az a rácsos kapu jusson eszedekbe, ami mellett ott van a rácsos ablak is, sőt az egész épületben díszítő motívum, a lakat ... mert ki tudja, hátha ez a kapu is érzelmeket kelt valakiben.

Vannak kapuk, amik előtt már nem tréfálkozunk. Rövidesen megnyílik előttünk az élet-kapuja, ehhez a kapuhoz az oklevél a kulcs. A fáradságos élet elteltével megint kapuhoz érünk, bezárul mögöttünk a földi kapu, hogy egy szebb, ragyogó, örök kapu nyíljon meg ...

*

Hát ezt mi írtuk. Sokáig lehetne még folytatni, de csak kis mintának szántuk. Nem azért, mintha mintaszerű lenne, csak azt akartuk megmutatni, hogy ilyet is lehet (és mindent lehet, csak

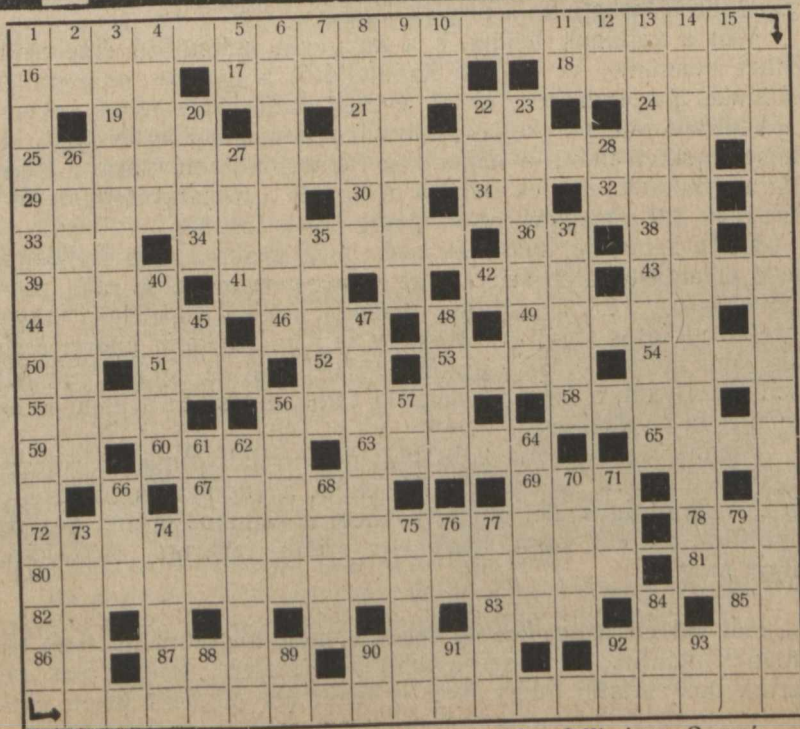
jönnének, mozognátok már), hogy bármiről lehet írni, csak akarjon az ember.

Most közlünk három szót. Irjatok e három szóról, akár a »minta« szerint (de akkor jobbat, mert hiszem, hogy tudtok l. vezércikk), vagy akárhogy, csak jertek. (Lehet vicc, komoly, tragédia, stb.) Buzdítani is akarunk benneteket, ezért a három cím alatti, illetve a három szó egyikével foglalkozó írások közül (cím más is lehet) a legjobbat egy-egy könyvvel jutalmazzuk. A három szó:

FEJ, ÚT, LABDA.

Rajta! Minél több munkát ebben az újfajta tornában.

Feltételünk ez: a szó minél több változatban forduljon elő, szellemesen térjete át a következő értelmezésre, egy-egy változathoz ne fűzzetek hosszadalmas elmélkedéseket. Dolgozzatok! Lásuk, ki az első!!

Beküldte: Gosztola József III. éves, Csurgó

Vizszintes: 1. (a nyíl irányában) Lélektani meghatározás; 16. Idegen megszólítás; 17. Perzsa király; 18. Vészfék — más nyelven (a vonatban olvasható!) 19. Stb. latinul; 21. E. G.; 22. Idő; 24. Vissza: német birtokos névmás; 25. A lélektan egyik iránya; 29. Elem; 30. Mássalhangzó; 31. Szem. névmás; 32. Ének-szólam; 33. Táplálék; 34. Amerikai tó; 36. Ülőhely mássalhangzó; 38. Egymást előző betűk; 39. Már elmúlt (névelővel); 41. Ékezet nélkül: levegő — latinul; 42. Malac-hang; 43. Csapadék német neve; 44. Öböl Észak-Európában; 46. Vissza: nem az; 49. Bécsi futballcsapat; 50. Barátom monogramja (önzés!); 51. Baromfi-betegség; 52. Tiltószó; 53. Tiszta — németül; 54. Félmajom; 55. Finn város; 56. Föníciai város; 58. Kenderből lesz (névelővel); 59. Nagy macedon uralkodó monogramja; 60. Dél-Amerikai főváros; 63. Német filozófus, keresztnévének kezdő betűjével; 65. Folyam; 67. Az emésztő csatorna egy része; 69. Földműves-szerszám; 72. A lélektan egy másik fejezete; 78. Számnév; 80. A lélektan foglalkozik velük; 81. Török rang; 82. Fordított kötőszó; 83. Kocsi — más nyelven; 85. Rangjelző szócska; 86. Műveltető képző; 87. Rousseau munkája; 90. Több pápa neve; 92. Helyeslés; **Függőleges:** 1. (a nyíl irányában) Az esztetikai érzelmekhez sorozzuk; 2. Kérdőszó; 3. Az oklevéllel kapcsolatban is emlegetik; 4. Idegen férfi-név; 5. Vilmos is ilyen császár; 6. A filozófusok sokat foglalkoznak ezzel; 7. Francia — rövid; 8. Angliai város; 9. A hüvelyekben található; 10. Kötőszó; 11. Fordított névelő; 12. Igekötő; 13. A lélektanban tanultuk; 14. Sziget az Atlanti Óceánban; 15. Vissza: német folyó; 20. Az egyik múzsa; 22. Sírkereszteken olvasható; 23. Finn város (30.000); 26. El akartak jutni vele az északi sarkra; 27. Hold — klasszikusan; 28. Időhatározó; 35. Ilyen érzélem is van; 37. Minden háznál legyen!; 40. A nyúl teszi a bokorban; 45. Ik; 47. A leves-évest előzi meg; 48. Pestkörnyéki helység; 56. Ázsiai folyó; 57. U U; 61. Község Somogyban; 62. Anyag — más nyelven; 64. Autómárka; 66. Gyom; 68. Az élet; 70. Német folyó; 71. Fém; 73. Íróeszköz; 74. A félds teszi; 75. Holt nyelv; 76. E e; 77. Háziállat; 79. Disznóvénny; 84. Három — más nyelven; 88. M. H.; 89. Görög hangszer — mássalhangzó; 90. Itáliai folyó; 91. Utóirat; 92. B. Z.; 93 = 85. vízszintessel.

Ez nehezebb rejtvény az eddigieknél, azért a helyes megfejtők között most két könyvet fogunk kisorsolni. Rajta! Érdemes!

Megfejtési határidő: 1933. ápril. 20.

A 7. számunk rejtvényét helyesen fejtették meg: Heinrich Magda II. éves; Budapest II. ker.; Kiszél Irén III. éves, Budapest V. ker. (Salvator); Dobján Ferenc II. éves, Gosztola József III. éves, Csurgó. Jekő István III. éves Szeged.

A könyvet Dobján Ferenc nyerte.

A 7. számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése:

Vizszintes sörök: 1. A Grand Cafében; 9. Dal; 12. Ostende; 15. Kel; 16. Elem; 19. Kurir; 20. Adél; 23. Ma; 24. Eső; 26. Egyéb; 27. Pán; 31. Arány; 32. Rs; 34. Mar; 36. Sorok; 40. Iz; 41. Aki; 42. Lé; 43. Ili; 44. Kár; 46. Ka; 47. Kép; 49. Át; 50. .. ári; 51. Kar; 53. Gáz; 55. Nimród; 57. Ór; 58. Ara; 59. Delkin; 62. Dal; 65. Izsó; 66. Nyakas; 70. Erő; 71. Kólatárnak (Kántáló); 74. Oka; 75. Virág nyílást. **Függőleges sörök:** 1. Az Emerekána; 2. Dó; 3. Cs.; 4. At; 5. Fe (ef); 6. Énk; 7. B. D. U.; 8. Aer; 10. Akéba (A béka); 11. Lel; 13. Óre; 14. Fay (Fáy); 17. La; 18. Mi; 21. Dé; 22. Kán; 24. Euripides; 25. Óse; 27. Pá; 28. Nyomorúság; 29. Szécsény; 30. Ősi; 33. Szatira; 34. Makár; 35. A kérődzők (A kérődzők); 37. Olga; 38. Ri; 39. Kő; 44. Kéz; 45. Rés; 48. Árok; 51. Ki; 52. Rabság; 53. Gödény; 54. Ára; 56. Ma; 60. Lót; 61. Ing; 63. Lak(o)l; 64. Igás; 65. Író; 67. Aki; 68. Kor; 69. Alá; 72. T. N.; 73. Ái (Iá).

G. J. Csurgó. Köszönjük. Egyik már jön is. **Sz. I. Székesfehérvár.** Tulságosan egyszerű, megfejtése nem okoz fejtörést, egy-két meghatározás is hibás.

Ismered a »Sajtószemlét«? Olvasd!

Mindenkinek. Jelvény kapható, csak arra kérünk benneteket, hogy a pénzt előre küldjétek be. Húsvétra már mindenki viselje jelvényünket!!! **Péterke meg a tavasz.** Jó, de most tőled más jön. **Jézus szereti a gyermekeket.** Így már jó, elteszem. **Ujra otthon.** Vannak gondolataid. Ezek keresett rímek. Irj! Később majd sikerül. **Óra előtt történt.** Megfigyelni tudsz, több tartalmat. **Vége.** „Átadnád-e...” Furcsa kérdés. Ritmusérzéked van. Tudsz verset írni, várunk. **Hajó.** Cím és tartalom közt nincs összefüggés. Sok helyen „erőszakosan szép” a stílus, pl. „... kacagás buggyant ki belsejéből” **Legyen a Te akaratod...** Jó. **Mária.** (S. O. S.) Nem olyan rossz, mint gondold, de — őszintén — valahogy ismerős a gondolat. Szabadulni az idegen benyomásoktól! Újat a tartalomban, másképp jö. **A kis négerem.** Jó, elteszem. **Ábrándképen.** Tudsz, irj. Nagyjából jók. Válogass tartalmat. A levél... ezt elteszem. **Ha látják, nem szabad.** Kissé üres és subjektív elfemuttatás. Stílus egyhangú. „... sétáló embereket, akik — félretéve az élet gondjait — sétáltak a ... sétányon.” **Szélsusogás.** Elég jó. Emelkedj még. Tudsz! Irj. A bevezető írásért „... bocsássatok meg...” haragszom. L. 7. számunk utolsó üzenetét. **Női Hit.** Van benne valami igazság, de „... leomlik nagyságod...” kár ennyire menni. Te „férfi” légy. **Tengeren,** jó; Talán, jobb, elteszem. Köszönöm tapintatosságod, a lantot ne engedd! Üdv. **Csengnek a tavasz-hegedűk.** Érdekesek, elteszem. **Amíg Nellikéből nagylány lesz!** és **Nehéz lesz így elmenni...** Jók. Elteszem. Talán. **Lombhullás** Éz jó. Második bombaszt, utolsó elcsépelet. **Bízunk Istenben.** Jó stílus! Komoly téma, azonban az eleje ismerős. Irj. Várunk, szépen írsz. **Tavaszi mese; Gyerekek.** Jók. Utóbbi remélhet. A gyerekek beszéde kissé egyszerűbb, gyerekesebb lehetne. **A hála.** Nem kell szomorkodnod, hiszen sok idő van, még csak I. éves vagy. A munkád tartalomban érdekes, de az előadás még gyenge. Olvass sokat, de ne hagyd abba a munkát. A gyermeket ismered, látsz, tanulj meg írni. **K. A. 18.** Kissé kosszadalmas, de jó. Most a bőjt alatt kellett volna jönnie, valahogy kimaradt. **Egy ablak előtt.** Jó. **Poeta.** Ez is jó. Téged mindig örömmel várunk. Ezt pedig Te várhatod. Külön köszönöm kedves, szerető lapodat, ezek a mi erőforrásaink. A lapért majd küldj bélyeget. **Távol.** A versek általában biztatók. A népdal-utánzatok és a „Jöjj vissza” a jobbák. Esetleg. Hogy milyen irányt válassz, azt a Te egyéniséged szabja meg, amit most még nem ismerünk. Így egyelőre csak ennyit: dolgozz! **Ember a titok.** Zavaros és csak az árnyékokat látod. Világosabb kifejezésre törekedj, fogsz még értékesebbet írni. **Modern prepa.** Erőszakolt, nem szellems. A versben nincs erő. Nem tetszik. Prózáat írj a régiak mintájára. **Mea culpa.** „Ó jöjj...” a legjobb, ez talán. Második tékozló... jól indul, de az utolsó versszak elrontja. **Repül a lelkem.** Ez már valami, de nem elégíti ki. Az angyal vígasztal, ígéri a jót, azok majd kapnak büntetést, de mért nem tesz. Nem indokolt, hogy őt annyi alakban látod. A légneműség leírása jó, érdekes. Irj. **A tanítás,** jó, elteszem. A kottamellékletéről gondolkozunk. Egyszer már volt, nehéz kérdés. **Az én csillagom.** Kedvesek s a „mi” témánk. Maskor is kopogtass.

Akarsz egy jó barátot? Fizess elő lapunkra!

Diákéveitek legszebb emléke Lapunk lesz.

Borbély munkát

BECKER

borbélynál végeztessünk.

Tanítójelölteknek nagy
kedvezményt nyújt:

Borotválás . . . 16 fillér

Ollóval hajvágás 40 fillér

Géppel „ 40 fillér

Hygénikus, tiszta munkát
készít. — Cim:

BECKER JENŐ

uri- és női fodrász Ujszeged,
Vedres-u. 1/b. Gyógyszertár mellett.

Tornász, vivó és afléta
trikók, nadrágok
és cipők

speciális készítője

SCHÄFER TIBOR

Budapest

I. Döbrentei-tér 4.

Telefon: 539—31.

Egyensapkák szövetsből, bársony-
ból, zománczott jelvényvel saját
műhelyemben a legszebb kivitelben
készülnek.

Közismert legolcsóbb
beszerzési forrás!
Tessék árajánlatot kérni!

Most jelent meg!

BÁLINT SÁNDOR

SZEGED NÉPE

Népdalgyűjtemény.
114 népdal 60 kottával.
Bolti ára 3 pengő

Szerkesztőségünkben rendelve 2 P

KÉPZŐSÖK ÖRÖME!

Zámbó legújabb orgonakönyvét

— 1930-ban jelent meg — minden képzős megvegye, mert ilyen olcsón **jó preludiumot** sehol sem kap. A könyvekben 44 oldalon 50 tematikus és dallamos orgonadarab van, Jórészt oly könnyű, hogy a III. évfolyamtól fölfelé mindenki könnyen lejátszhatja. Ára az eredeti 4 P helyett **KÉPZŐSÖKNEK** 1,40 P, ha legalább 60 drb-ot rendelnek. Az a képzős, aki a rendeléseket intézi, a pénzt beszedi és elküldi, tiszteletpéldányt és 25% jutalékot kap.

A mai számmal minden képzőhöz 20—30 drb. 4 oldalas mutatványt küldök, annak igazolására, hogy a hirdetésben semmi túlzás nincs.

Zámbó Károly kántor, Szeged, Hétvezér-u. 25.

Pártold azt,
aki nálunk hirdet!

Magadon segítesz,
ha hirdetőinket pártolod.

Hivatkozz lapunkra!